



Överförmyndarnämnden i Norrort

Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby och Vallentuna

Ansökan¹ ska skickas till:
Attunda tingsrätt
Box 940, 191 61 Sollentuna

Anmälan (se fotnot) ska skickas till:
Överförmyndarenheten, 191 86 Sollentuna

Ansökan/anmälan om god man och förvaltare

Enligt 11 kap. 4 och 7 §§ föräldrabalken

Ansökan/anmälan avser behov av:

- God man**
- Förvaltare**
(observera skillnaden mellan godmanskap och förvaltarskap, **se anvisningar på sista sidan**)

Personen som ansökan/anmälan avser

Namn	Personnummer	
Adress	Postnummer	Ort
Vistelseadress (om annan adress än ovan)	Postnummer	Ort
Telefon dagtid	E-post	

Hjälpbehov (omfattningen som personen behöver hjälp av god man/förvaltare, **se anvisningar till anmälan på sista sidan**)

- Förvalta egendom** (sköta den löpande ekonomin, betala räkningar, förvalta kapital m.m.)
- Bevaka rätt** (t.ex. ansökan till myndigheter, överklaganden, avtal m.m.)
- Sörja för person** (tillgodose personliga och sociala behov)
- Bevaka rätt angående en enskild angelägenhet** (om behovet bara gäller speciell rättshandling t.ex. ansöka om särskilt boende, avveckla lägenhet, bouppteckning och arvskifte etc.)

Specificera: _____

Vilka konkreta åtgärder/handlingar förväntas en god man/förvaltare utföra för den enskildes räkning?

Hälsotillstånd (Vilka hälsoskäl gör att personen behöver hjälp av en god man/förvaltare)

Nuvarande ekonomisk situation (Uppge inkomster, skulder samt hur ekonomin tas hand om idag)

¹ **Ansökan** kan göras av den enskilde själv och närmast anhöriga. Andra personer/myndigheter kan göra en **anmälan**

Nuvarande boendesituation (Hur den enskilde bor nu)

- Villa/radhus Hyresrätt Bostadsrätt Hos föräldrar/anhörig
 Gruppboende Serviceboende Äldreboende Annat:

Åtgärder som vidtagits för att tillgodose hjälpbehovet – ska alltid besvaras

Finns det en framtidsfullmakt?

- Nej Vet ej
 Ja (ange till vem den ställts ut om detta är känt och motivera varför framtidsfullmakten ej fungerar/är otillräcklig)

Anhörigbehörighet (se bifogad information)

Enligt föräldrabalken finns det möjlighet för nära anhöriga att utan fullmakt eller godmanskap ta hand om den hjälpbehövande personens *ekonomiska angelägenheter* och *vidta ordinära rättshandlingar* med anknytning till dennes dagliga livsföring. (se bilaga)

Är du nära anhörig? (make eller sambo, barn, barnbarn, föräldrar, syskon, och syskonbarn)

- Ja Nej
 Om du svarat Ja varför tror du inte att anhörigbehörigheten är tillräcklig för att hjälpa den enskilde (fortsätt på bilaga)?

Betalas den enskildes räkningar med hjälp av autogiro?

- Nej Ja

Finns det annan fullmakt?

- Nej, det saknas möjlighet/det är inte lämpligt att ställa ut en fullmakt (**motivera varför**)

- Nej, möjligheten att ställa ut en fullmakt har inte undersökts

- Ja, (motivera varför inte detta kan fortsätta/varför det inte är tillräckligt)

Har den enskilde förmedling av egna medel via socialtjänsten?

- Nej Nej, har ansökt men ansökan avslogs Ja

Har den enskilde boendestöd?

- Nej Ja, med _____ timmar/vecka

Har den enskilde hemtjänstinsatser?

- Nej Ja, med _____ timmar/vecka

Har den enskilde personlig assistent?

- Nej Ja, med _____ timmar/vecka

Har den enskilde ledsagare?

Nej Ja, med _____ timmar/vecka

Har den enskildes något övrigt bistånd eller insatser från socialtjänsten?

Nej Ja (ange vad)

Har den enskilde ett personligt ombud?

Nej Ja Varför är denna insats inte är tillräcklig? _____

Har den enskilde haft god man eller förvaltare tidigare?

Nej Ja Varför upphörde det? _____

Är den enskilde informerad om att han/hon som huvudregel själv ska bekosta arvodet?

Nej Ja

Vid anmälan om behov av FÖRVALTARE ska även nedanstående frågor besvaras

Förvaltarskap kan endast komma ifråga om det finns en betydande risk att den enskilde hamnar i ekonomiska svårigheter (raserar sin ekonomi) om han eller hon får behålla sin rättshandlingsförmåga. Vid förvaltarskap kan den enskilde inte ingå avtal själv, inte disponera sina tillgångar utan förvaltarens medgivanden och inte vara förmyndare för sina underåriga barn. Förvaltarskap ska inte anordnas om den enskilde kan hjälpas på annat, mindre ingripande sätt.

Finns det en konkret risk att den enskilde blir utnyttjad eller lurad att lämna ifrån sig tillgångar?

Nej Ja

Finns det en konkret risk att den enskilde ingår ofördelaktiga avtal till skada för ekonomin?

Nej Ja

Finns det en konkret risk att den enskilde blir bostadslös på grund av obetalda räkningar?

Nej Ja

Har den enskilde sagt nej till frivillig hjälp, som god man eller socialtjänstens insatser?

Nej Ja

Har den enskilde samtyckt till frivillig hjälp men i praktiken inte medverkat, t.ex. genom att förhindra god man från att betala nödvändiga räkningar?

Nej Ja

Den enskildes närmast anhöriga (vid behov fortsatt på bilaga)

Namn	Kontaktuppgifter	Relation
Namn	Kontaktuppgifter	Relation

Den enskildes läkare/vårdcentral (ange behandlande läkare eller den vårdcentral som den enskilde är listad på)

Namn	Kontaktuppgifter
------	------------------

Övriga kontaktpersoner (biståndshandläggare, kurator, boendepersonal etc.)

Namn	Kontaktuppgifter	Befattning
Namn	Kontaktuppgifter	Befattning

Eventuellt förslag på god man/förvaltare

Namn	Personnummer	
Adress	Postnummer	Ort
Telefon	E-post	

Är den föreslagne personen tillfrågad om han/hon vill åta sig uppdraget? Ja Nej

Jag har inget eget förslag utan önskar att överförmyndarnämnden föreslår en lämplig person för uppdraget

Person som har skrivit ansökan/anmälan (ansökan kan göras av den enskilde eller närmast anhöriga övriga personer kan göra en anmälan)

Namn	Befattning/relation till den enskilde
Telefon	E-post
Ort och datum	Underskrift

Samtycke från den enskilde - fylls i om annan än den enskilde själv gjort ansökan. (om den enskilde inte förstår vad saken gäller ska istället läkarintyg som styrker detta bifogas, vid förvaltarskap krävs inte samtycke från den enskilde).

Jag samtycker härmed till att godmanskap anordnas för mig i ovan angiven omfattning	
_____	_____
Ort och datum	Underskrift

Nedanstående handlingar ska bifogas ansökan/anmälan:

- Social utredning från kurator, socialsekreterare, biståndsbedömare, etc.
- Läkarintyg på Socialstyrelsens blankett för godmanskap eller förvaltarskap (beroende på vad som söks)
- Eventuellt yttrande från närstående, till exempel make, sambo, barn

Förordnandet kan omfattas av bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person:

Bevaka rätt innebär att gode mannen/förvaltaren tillvarar huvudmannens intressen i en speciell rättshandling, t ex bevakar rätt i dödsbo, företräder huvudmannen vid uppsägning, försäljning/ avyttring av bostad, ansöker om skuldsanering med mera. Det innebär även att gode mannen/förvaltaren bevakar huvudmannens rätt i generell betydelse, till exempel ansöker om kontaktperson, bostadsbidrag, anmäler hyresförändring, överklagar beslut med mera.

Förvalta egendom innebär att gode mannen/förvaltaren sköter huvudmannens ekonomi, betalar räkningar, lämnar fickpengar, förvaltar kapital, värdehandlingar, fastigheter med mera, tillse att huvudmannens egendom är tillfredsställande försäkrad och så vidare.

Sörja för person brukar också kallas för personlig omvårdnad. Det innebär att gode mannen/ förvaltaren skall tillse att huvudmannen får den vård och omsorg som denne behöver och har rätt till. Det kan t ex avse att påtala behov av fler hemtjänsttimmar, tillse att huvudmannen har daglig sysselsättning, ansöka om färdtjänst, hjälpa huvudmannen med större inköp som exempelvis möbler, radio och TV med mera.

Observera skillnaden mellan god man och förvaltare:

God man En god man fungerar som ställföreträdare för huvudmannen vilken dock behåller sin rättsliga handlingsförmåga. Gode mannen ska inhämta huvudmannens samtycke till alla större rättshandlingar utom de som berör den dagliga hushållningen. Saknar huvudmannen förmåga att kunna ge sitt samtycke är gode mannen behörig att själv företa rättshandlingar inom ramen för sitt förordnande och för huvudmannens bästa.

Förvaltare Huvudmannen förlorar helt eller delvis sin rättshandlingsförmåga och förvaltaren får i motsvarande utsträckning rätt att ingå rättshandlingar för sin huvudmans räkning. Förvaltaren är inte beroende av huvudmannens samtycke för att kunna vidta olika åtgärder och handlar således på eget ansvar för huvudmannens räkning.

Förvaltarskapet skall vara flexibelt och anpassas till huvudmannens behov i varje enskilt fall och kan således omfatta enbart viss egendom eller vissa angelägenheter. Förvaltarskap är en synnerligen integritetsingripande åtgärd och kan därför endast komma ifråga om det finns en betydande risk att den enskilde hamnar i ekonomiska svårigheter (raserar sin ekonomi) om han eller hon får behålla sin rättshandlingsförmåga. Förvaltarskap ska inte anordnas om den enskilde kan hjälpas på annat, mindre ingripande sätt. En förvaltare kan inte besluta i strikt personliga frågor som t.ex. omvårdnad, medicinsk behandling eller var den enskilde ska bo och vilka denne får umgås med.

Behörighet för anhöriga vid bankaffärer

Från den 1 juli 2017 gäller att anhöriga får företräda en person som har fyllt 18 år och därefter har blivit sjuk, fått en psykisk störning eller på grund av andra förhållanden inte längre kan ta hand om sina ekonomiska angelägenheter.



Den anhörige får utföra vanliga åtgärder som har anknytning till den dagliga livsföringen till exempel att betala hyra och andra räkningar, lämna inkomstdeklaration och ansöka om sociala tjänster såsom olika bidrag.

När kan den anhörige företräda den enskilde?

En anhörig får företräda den enskilde när denne på grund av sjukdom eller liknande förhållande saknar beslutsförmåga. Det måste vara uppenbart att beslutsförmåga saknas och om det råder tveksamhet får den anhörige inte företräda den enskilde. Att den enskilde endast behöver hjälp är inte tillräckligt.

Beslutsförmågan kan beskrivas som en förmåga att fatta självständiga beslut, det vill säga kunna förstå relevant information, överväga sina alternativ och fatta ett beslut baserat på dessa överväganden. Det är den anhörige som ska bedöma om den enskilde saknar beslutsförmåga.

En anhörig som uppsåtligt eller av vårdslöshet har orsakat den enskilde skada blir skadeståndsskyldig i förhållande till den enskilde. Om en anhörigs handling inte blir gällande på grund av att behörighet saknades blir den anhörige skadeståndsskyldig gentemot en tredje person, till exempel en bank, som lidit skada.

Vilka anhöriga ingår i kretsen?

Behörigheten att företräda en anhörig gäller *i tur och ordning*: make/maka eller sambo, barn, barnbarn, föräldrar, syskon och syskonbarn. (Det innebär att den enskilde i första hand företräds av make/maka eller sambo, i andra hand av barn, i tredje hand av barnbarn etc.) Om det finns två eller flera anhöriga på samma behörighetsnivå, exempelvis flera barn, företräder de den enskilde gemensamt. Alternativt kan de anhöriga sinsemellan lämna varandra fullmakt.

Den som företräder den enskilde får inte vara under 18 år, inte vara beslutsförmögen och får inte heller ha god man eller förvaltare. Behörigheten för anhörig gäller om det inte finns någon god man eller förvaltare för den enskilde eller om den enskilde inte har upprättat någon framtidsfullmakt. För banken och för de anhöriga är det viktigt att banken har möjlighet att kontrollera behörigheten.

Hur kan en anhörig styrka sin behörighet?

För att styrka sin behörighet kan exempelvis personbevis eller familjebevis från Skatteverket uppvisas för banken.

Vad får en anhörig utföra?

Lagen tar sikte på att endast ekonomiska angelägenheter som tillhör vardagen får utföras av en anhörig. Det är den enskildes livssituation och behov som styr. Vad som konkret har betydelse för den enskildes dagliga livsföring är olika från

person till person. Det är den enskildes behov i nuläget som sätter gränsen för anhörigbehörigheten och behoven kan ändra sig. I banken kan det till exempel innebära att betala räkningar för den enskilde eller teckna avtal om autogiro om det avser räkningar för den dagliga livsföringen, till exempel betala hyra, el, försäkringar och liknande. Vidare kan den anhörige göra överföringar mellan den enskildes konton i samma bank eller mellan den enskildes konton i olika banker för att kunna sköta betalningar som hänför sig till den dagliga livsföringen.

Vad får den anhörige inte utföra?

Anhörigas behörighet omfattar inte åtgärder som faller utanför vad som får anses utgöra den dagliga livsföringen. Till exempel är det inte möjligt för en anhörig att köpa en bil eller en fastighet. Den anhörige får inte heller köpa eller sälja aktier, fondandelar eller andra värdepapper, uppta lån eller pantsätta egendom. För dylika åtgärder krävs att en god man eller förvaltare har förordnats. Den anhörige får inte heller föra process i domstol eller lämna gåvor.

Dokumentation

Den anhörige är skyldig att dokumentera sitt uppdrag men behöver inte föra räkenskaper. Det är tillräckligt att spara underlag, till exempel kvitton, för de transaktioner som har utförts. Om förvaltningen är mera omfattande är det lämpligt med löpande noteringar över vilka åtgärder som vidtagits. Den anhörige ska förse den enskilde med underlagen om den enskildes tillstånd förbättras.



Svenska Bankföreningen
Swedish Bankers' Association

www.swedishbankers.se

Telefon: 08 – 453 44 00